

Informasjon i samsvar med kravene i
kapitalkravsforskriftens del IX (Pilar 3)

31. desember 2019

Skue Sparebank

INNHOLDSFORTEGNELSE

INFORMASJON I SAMSVAR MED KRAVENE I KAPITALKRAVSFORSKRIFTENS DEL IX (PILAR 3)

1.	Innledning og formål med dokumentet	2
2.	Konsolidering	2
3.	Kapitalkrav	2
3.1	Ansvarlig kapital og kapitalkrav	2
3.2	Bufferkrav	4
3.3	Uvektet kjernekapitalandel	5
4.	Kreditrisiko og motpartsrisiko	5
4.1	Definisjon misligholdte engasjement	5
4.2	Metode for beregning av nedskrivninger	5
4.3	Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder	7
4.4	Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid	8
4.5	Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier	9
4.6	Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier	9
4.7	Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål	10
4.8	Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav	10
4.9	Sikkerhetsstilte eiendeler	11
4.10	Motpartsrisiko knyttet til derivater	11
5.	Egenkapitalposisjoner	12
6.	Renterisiko	13
7.	Styring og kontroll av risiko	14
7.1	Organisering og ansvar	14
7.2	Kreditrisiko	15
7.3	Markedsrisiko	16
7.4	Likviditetsrisiko	17
7.5	Operasjonell risiko	17
7.6	Strategisk risiko/ forretningsrisiko	18
7.7	Kapitalstyring	18
8.	Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital	20

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (pilar 3). Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2019 med mindre annet fremgår.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

2. KONSOLIDERING

Banken har ingen datterselskaper, tilknyttede selskaper eller felleskontrollerte virksomheter.

3. KAPITALKRAV

3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Tabellen nedenfor viser beregningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises kapitalkrav for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samlet beregningsgrunnlag.

Pilar III

Skue Sparebank

Spesifikasjon av ansvarlig kapital (tall i tusen NOK), minimumskrav til ansvarlig kapital (beløp i tusen kroner) og beregningsgrunnlag.

Kapitaldekning	
Innskutt egenkapital	57.000
Overkurs	117.719
Sparebankens fond	605.498
Utjevningsfond	196.992
Gavefond	8.206
Fond for urealiserte gevinster	54.664
Sum egenkapital	1.040.079
Frdrag for foreslått utbytte	-22.800
Frdrag for immaterielle eiendeler	-2.311
Frdrag for forsvarlig verdsettelse	-1.545
Frdrag for ren kjernekapital i andre finans institusjoner	-95.044
Frdrag for andre poster vedrørende ren kjernekapital	-13.294
Sum ren kjernekapital	905.085
Fondsobligasjoner	85.000
Frdrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	0
Sum kjernekapital	85.000
Ansvarlig lånekapital	125.000
Frdrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	0
Sum tilleggskapital	125.000
Netto ansvarlig kapital	1.115.085
Eksponeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)	
Stater og sentralbanker	0
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	12.847
Offentlige foretak	0
Multilaterale utviklingsbanker	0
Internasjonale organisasjoner	0
Institusjoner	22.885
Foretak	545.148
Massemarkedsengasjementer	252.094
Engasjementer med pantsikkerhet i eiendom	3.408.119
Forfalte engasjementer	17.436
Høyrisiko-engasjementer	11.255
Obligasjoner med fortrinnsrett	71.899
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	36.854
Andeler i verdipapirfond	8.806
Egenkapitalposisjoner	109.194
Øvrige engasjementer	189.240
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	4.685.777
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	431.959
Beregningsgrunnlag for motpartsrisiko	393
Sum beregningsgrunnlag	5.118.129
Kapitaldekning i %	21,79 %
Kjernekapitaldekning	19,34 %
Ren kjernekapitaldekning i %	17,68 %

Banken har blitt underlagt et Pilar 2-krav på 2,7 % fra 31.03.2017. Banken har et styrevedtatt kapitalmål på 15,50 % for ren kjernekapitaldekning. Mål for kjernekapital og kapitaldekning er 17,00 % og 19,00 %. Soliditetsmålene vil bli revidert i kapitalplanleggingsprosessen i 2020, da det er implementert nye regler.

Konsolidering av samarbeidende grupper

Fra 01.01.2018 skal alle banker rapportere kapitaldekning konsolidert med eierandel i samarbeidsgrupper. Banken har en eierandel på 2,94 % i Eika Gruppen AS og på 1,77 % i Eika Boligkreditt AS pr 31.12.19.

Ren kjernekapital	1.006.796
Kjernekapital	1.104.889
Ansvarlig kapital	1.246.374
Beregningsgrunnlag	5.782.827
Kapitaldekning i %	21,55 %
Kjernekapitaldekning	19,11 %
Ren kjernekapitaldekning i %	17,41 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	8,46 %

Banken har et kapitalmål på 15,40 % for konsolidert ren kjernekapital. Mål for konsolidert kjernekapital og konsolidert kapitaldekning er hhv 16,90 % og 18,90 %.

3.2 Bufferkrav

Banken har per 31.12.2019 et kombinert kapitalbufferkrav på 409,5 millioner:

Bufferkrav	
Bevaringsbuffer (2,50 %)	127.953
Motsyklisk buffer (2,50 %)	127.953
Systemrisikobuffer (3,00 %)	153.544
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	409.450
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,50 %)	230.316
Pilar 2 krav (2,70 %)	138.189
Tilgjengelig ren kjernekapital utover minimumskrav og bufferkrav	127.130

Banken har 905,1 millioner kroner i ren kjernekapital tilgjengelig til å dekke det kombinerte kapitalbufferkravet.

3.3 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital, med og uten overgangsordninger, delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster og engasjementsbeløp for derivater og gjenkjøpsavtaler som ikke er balanseført. Ikke balanseførte poster blir justert for konverteringsfaktorer (iht i CRR artikkel 429, nr 10).

Uvektet kjernekapitalandel

Poster utenom balansen med 10 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	0
Poster utenom balansen med 20 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	56.652
Poster utenom balansen med 50 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	386.647
Poster utenom balansen med 100 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	311.677
Øvrige eiendeler	10.321.693
(-) Regulatoriske justeringer i kjernekapital	-92.446
(-) Regulatoriske justeringer i kjernekapital etter overgangsregler	-92.446
Totalt eksponeringsbeløp	10.984.223
Totalt eksponeringsbeløp etter overgangsregler	10.984.223
Kapital	
Kjernekapital	990.085
Kjernekapital etter overgangsregler	990.085
Uvektet kjernekapitalandel	
Uvektet kjernekapitalandel	9,01 %
Uvektet kjernekapitalandel etter overgangsregler	9,01 %

4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

4.1 Definisjon misligholdte engasjement

Et engasjement anses som misligholdt når kunden ikke har betalt forfalt termin innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er inndekket innen 90 dager etter at rammekreditten ble overtrukket.

4.2 Metode for beregning av nedskrivninger

Banken beregner tap etter IFRS 9 og tapsnedskrivningene innregnes basert på forventet kredittap (ECL). Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler omfatter finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat. I tillegg er også lånetilsagn, finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over ordinært resultat og fordringer på leieavtaler omfattet.

Forventet kredittap (ECL) beregnes som $EAD \times PD \times LGD$, neddiskontert med opprinnelig effektiv rente.

Ved førstegangs balanseføring skal det avsettes for tap tilsvarende 12-måneders forventet tap (Steg 1). 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til mislighetsbegivenheter som inntreffer de første 12 månedene.

Dersom kredittrisikoen for en eiendel eller gruppe av eiendeler er ansett å ha økt vesentlig siden første gangs innregning, skal det gjøres en tapsnedskrivning tilsvarende hele den forventede levetiden til eiendelen (Steg 2). Dersom det oppstår et kredittap skal renteinntekter innregnes basert på bokført beløp etter justering for tapsnedskrivning.

Det foretas en Steg 3-nedskrivninger hvis det foreligger objektive indikasjoner på en tapshendelse. Objektive indikasjoner kan f.eks være finansielle vanskeligheter hos kunden, kontraktsbrudd eller negative forventninger til fremtidige kontantstrømmer. Lånet nedskrives til verdien av fremtidige estimerte kontantstrømmer diskontert med eiendelenes opprinnelige effektive rente.

Beskrivelse av PD-modellen

PD-modellen estimerer sannsynlighet for mislighold ved å estimere statistiske sammenhenger mellom mislighold og kundens finansielle stilling, demografiske data og betalingsadferd. Mislighold er definert som overtrekk på minimum 1.000 kroner i 90 dager sammenhengende, i tillegg kan andre kvalitative indikatorer tilsi misligholdt, jf. kapitalkravsforskriften § 10-1 første ledd a)–f).

Modellen skiller mellom personkunder og bedriftskunder, og måler misligholdssannsynlighet for de neste 12 måneder (PD). Personkundemodellen skiller videre på kunder med og uten boliglån. Bedriftskundemodellen skiller mellom eiendomsselskap, begrenset personlig ansvar og ubegrenset personlig ansvar.

Betalingsadferd krever 6 måneder med historikk før den får påvirkning i modellen. Det betyr at nye kunder vil ha 6 måneder med kun ekstern modell før intern modell blir benyttet.

Modellene blir årlig validert og recalibreres ved behov. Ved forringelse av modellenes kvalitet blir det utviklet nye modeller.

Ved beregning av misligholdssannsynlighet over forventet levetid på engasjementet (PD-liv) benyttes det en migrasjonsbasert framskrivning for å estimere forventet mislighold fram i tid, basert på utvikling i PD siste 12 måneder (Markovkjede).

Følgende prinsipper er lagt til grunn:

- Beregningen gjøres på gruppenivå og ikke på kundenivå
- Beregningen gjøres med utgangspunkt i mislighold i hver risikoklasse og migrasjon mellom risikoklasser

Vesentlig økning i kredittrisiko

Vesentlig økning i kredittrisiko måles basert på utvikling i PD. En vesentlig økning i kredittrisiko er definert som en økning i gjenværende PD ved første gangs innregning (PD-*ini*) for ulike nivåer for at modellen skal fange opp relativ utvikling i kredittrisiko. For engasjementer som hadde gjenværende PD mindre enn 1% er vesentlig økning definert som:

$PD > PD_{ini} + 0,5\%$ eller $PD_{liv} > \text{gjenværende } PD_{liv}_{ini} * 2$

For engasjementer som hadde gjenværende PD over eller lik 1% er vesentlig økning definer som:

$PD > PD_{ini} + 2\%$ eller $PD_{liv} > \text{gjenværende } PD_{liv}_{ini} * 2$

Beregning av LGD

Estimat for LGD er basert på historiske tap i alle Eika-banker fra august 2014 til 2017 for intervaller av sikkerhetsdekning. Eika-Gruppen vil kontinuerlig jobbe med utvikling av LGD modellene etter hvert som datagrunnlaget øker med tapshistorikk for nye perioder. Modellene skiller mellom person- og bedriftskunder:

Personkunder

- Kunder uten registrerte sikkerheter
- Kunder med sikkerhet i bolig
- Kunder med sikkerhet i annet enn bolig

Bedriftsmarked

- Kunder uten registrerte sikkerheter
- Kunder med registrerte sikkerheter

Verdien av sikkerhetene er basert på estimert realisasjonsverdi.

EAD

EAD for avtaler i steg 1 består av utestående fordring eller forpliktelse justert for kontantstrømmer de neste 12 månedene og for avtaler i steg 2 de neddiskonterte kontantstrømmene for den forventede levetiden til avtalen. For garantier er EAD lik den utestående forpliktelse på rapporteringsdatoen multiplisert med en konverteringsfaktor på 1 eller 0,5 avhengig av type garanti. Ubenyttede kreditter har EAD lik utestående ubenyttet kreditt på rapporteringstidspunktet.

Forventet levetid på en avtale beregnes ut fra lignende avtalers historiske gjennomsnittlige levetid. Avtaler som modifiseres måles fra opprinnelig innvilgelsestidspunkt selv om avtalen får nye betingelser.

4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp etter nedskrivninger fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper, geografiske områder og typer av motparter (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Utlån og fordringer	Ubenyttede rammer	Garantier	Sum
Offentlig forvaltning	355.277	-	-	355.277
Lønnstakere o.l.	6.194.628	476.383	125.050	6.796.061
Utlandet	-	-	-	-
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske	134.725	23.576	797	159.098
Industriproduksjon	41.645	20.869	38.866	101.380
Bygg og anlegg	486.099	175.497	66.616	728.212
Varehandel, hotell/restaurant	178.303	41.709	24.041	244.053
Transport, lagring	22.925	3.630	6.159	32.714
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	1.350.676	60.454	129.518	1.540.648
Sosial og privat tjenesteyting	283.345	28.457	11.533	323.335
Sentralbank	68.742			68.742
Kredittinstitusjoner	1.051.768			1.051.768
Sum	10.168.133	830.575	402.580	11.401.288
Kommuner med avdelingskontor	5.472.470	577.823	261.066	6.311.359
Buskerud for øvrig	1.044.657	104.832	84.280	1.233.769
Resten av Norge	3.632.205	143.970	56.479	3.832.654
Utlandet	18.801	3.950	755	23.506
Gjennomsnitt²	9.809.689	824.504	409.127	11.043.320

¹ Etter nedskrivninger

² Gjennomsnitt av inngående og utgående balanse siste år

4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid

Matrisen viser beløp for ulike engasjementstyper fordelt på løpetid.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid (beløp i tusen kroner)

Engasjementstyper	Inntil 1 måned	1-3 måneder	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Utlån og fordringer	37.485	64.016	677.343	1.490.652	7.554.226	344.411	10.168.133
Ubenyttede rammer			202.983	182.535	445.056		830.574
Garantier				402.580	-		402.580
Sum	37.485	64.016	880.326	2.075.767	7.999.282	344.411	11.401.287

4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier

Matrisen viser misligholdte utlån og individuelle nedskrivninger på utlån samt avsetninger på garantier fordelt på typer av motparter og geografiske områder.

Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Misligholdte engasjementer	Engasjementer med nivå 3- nedskrivninger	Samlede nedskrivninger ¹	Resultatførte nedskrivninger ¹ siste år	Garantier med avsetning ²	Avsetninger på garantier
Offentlig forvaltning	-	-	-	-	-	-
Lønnstakere o.l.	17.544	4.564	3.093	815	-	-
Utlandet	-	-	-	-	-	-
<i>Næringssektor fordelt:</i>						
Jordbruk, skogbruk, fiske	-	-	-	-	-	-
Industriproduksjon	459	459	350	(1.050)	-	-
Bygg og anlegg	1.697	1.097	300	300	-	-
Varehandel, hotell/restaurant	775	-	-	-	-	-
Transport, lagring	-	-	-	-	-	-
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	-	-	-	-	-	-
Sosial og privat tjenesteyting	320	-	-	(518)	-	-
Sum	20.795	6.120	3.743	(453)	-	-

¹ Kun nivå 3- nedskrivninger

² Samlet garantibeløp der det er foretatt avsetning.

4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier

Endringer i tapsnedskrivninger siste år (beløp i tusen kroner)	Steg 1: 12 mnd. tap	Steg 2: Livstid tap	Steg 3: Livstid tap
Tapsnedskrivninger pr. 01.01.2019	4.449	8.422	7.954
Bevegelser:			
Overføring fra Steg 1 til Steg 2	-387	3.714	
Overføring fra Steg 1 til Steg 3			150
Overføring fra Steg 2 til Steg 1	421	-1.759	
Overføring fra Steg 2 til Steg 3		-1.376	3.034
Overføring fra Steg 3 til Steg 1			
Overføring fra Steg 3 til Steg 2		112	
Nye engasjementer i perioden	605	111	62
Avgang av engasjement i perioden	-882	-2.852	
Endringer innenfor steg i perioden	-103	-295	1.364
	898	1.923	
Konstaterte tap			-3.773
Tilbakeføringer av tidligere nedskrivninger			
Tapsnedskrivninger pr. 31.12.	5.001	8.000	8.791

Årets tapskostnad (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier (og ubenyttede kreditter for IFRS-banker)
Periodens endring i ECL Steg 1	-552	
Periodens endring i ECL Steg 2	422	-
Periodens endring i ECL Steg 3	-837	
Konstaterte tap på engasjement med tidligere nedskrivninger	-2.593	-
Konstaterte tap på engasjement uten tidligere nedskrivninger	-104	
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	232	
Syke renter	313	
Periodens tapskostnader	-3.119	-

4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Banken har pr. rapporteringstidspunktet ingen engasjementer hvor ratingen påvirker kapitaldekningen.

4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp før og etter at det er tatt hensyn til sikkerheter samt engasjementsbeløp som er fratrukket den ansvarlige kapitalen.

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v ved fastsettelsen av kapitalkrav (beløp i tusen kroner)

Engasjementskategorier	Engasjementsbeløp før sikkerheter	Engasjementsbeløp etter sikkerheter	Fratrukket den ansvarlige kapitalen	Benyttede ratingbyråer	Andel sikret med pant ¹	Andel sikret med garantier ¹
Stater og sentralbanker	68.712	68.712			0 %	0 %
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	226.927	226.927			0 %	0 %
Offentlige foretak	87.487	87.487			0 %	0 %
Multilaterale utviklingsbanker	40.864	40.864			0 %	0 %
Internasjonale organisasjoner					0 %	0 %
Institusjoner	109.422	109.922		109.922	0 %	0 %
Foretak	864.264	845.644			0 %	0 %
Massemarkedsengasjementer	336.125	336.125			0 %	0 %
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	8.665.475	8.665.475			87 %	0 %
Forfalte engasjementer	16.668	16.668			83 %	0 %
Høyrisiko-engasjementer	7.504	7.504			0 %	0 %
Obligasjoner med fortrinnsrett	718.994	718.994		718.994	0 %	0 %
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	184.272	184.272		184.272	0 %	0 %
Andeler i verdipapirfond	40.027	40.027			0 %	0 %
Egenkapitalposisjoner	217.531	217.531	108.338		0 %	0 %
Øvrige engasjementer	275.936	271.911			0 %	0 %
Sum	11.860.208	11.838.063	108.338	1.013.188		

¹ Her tas kun hensyn til garantier og pant som har betydning for beregning av kapitalkrav. Andel regnet av engasjementsbeløp før sikkerheter.

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom. Garantier har i liten grad betydning for kapitaldekningen. I noen tilfeller benyttes garantier fra banker eller regionale myndigheter. Bankene benytter ikke kredittderivater.

Det tas ikke hensyn til motregningsadgang ved beregning av kapitalkrav. Verdivurdering av sikkerheter tar utgangspunkt i sikkerhetens markedsverdi. Banken har fastsatt egne retningslinjer for sikkerhetsvurderinger av ulike typer pant. Panteverdi for boligeiendom vurderes innenfor 85 % av forsvarlig verdigrunnlag. Forsvarlig verdigrunnlag baseres på en samlet vurdering av salgstakst/kjøpesum, eiendomsverdi i EDB infobank og god lokalkunnskap knyttet til beskaffenhet og beliggenhet.

Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer i markedet, og minst hvert tredje år.

Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som følge av konsentrasjon av typer av sikkerheter ikke eksplisitt tilordnes kapitalbehov.

4.9 Sikkerhetsstilte eiendeler

Tabellen viser bankens finansielle eiendeler som kan stilles som sikkerhet for lån i sentralbanken. Pr. 31.12.2019 er ingen eiendeler stillet som sikkerhet.

Pantsatte og ikke-pantsatte eiendeler

Eiendeler	Balanseført verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler			Virkelig verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler	
		herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken		herav: godkjent som pant i sentralbanken
Rentebærende verdipapirer	1.131.375	-	1.094.285	1.131.375	1.094.285
herav: Covered bonds (inkl. OMF)	718.995	-	718.995	718.995	718.995
herav: sikrede verdipapirer (ABS)	-	-	-	-	-
herav: utstedt av offentlig forvaltning	355.277	-	355.277	355.277	355.277
herav: utstedt av finansielle foretak	57.103	-	20.013	57.103	20.013
herav: utstedt av ikke-finansielle foretak	-	-	-	-	-
Sum	1.131.375	-	1.094.285	1.131.375	1.094.285

Tabellen under viser bankens mottatte sikkerheter pr. 31.12.2019.

Mottatte sikkerheter	Ikke sikkerhetsstilt		Nominell verdi av mottatte sikkerheter
	Virkelig verdi av mottatte sikkerheter		
	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	
Utlån og fordringer annet enn innskudd og utlån på anfordring			6.322
Andre mottatte sikkerheter			14.683.410
Sum			14.689.732

4.10 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Samlet engasjementsbeløp hvor det beregnes kapitalkrav for motpartsrisiko utgjorde 879 (engasjementsbeløp før sikkerhetsstillelse og konverteringsfaktor).

Matrisen under viser derivatkontraktens virkelige verdi før og etter motregning.

Motpartsrisiko ved derivatkontrakter

Beløp i tusen kroner	Virkelig verdi ¹
Før motregning	631
Etter motregning	-

¹ Med virkelig verdi før motregning forstås summen av virkelig verdi av alle kontrakter med positiv verdi.

Virkelig verdi etter motregning er summen av virkelige netto positive verdier mot hver enkelt motpart.

5. EGENKAPITALPOSISJONER

Banken har fra 01.01.2019 tatt i bruk IFRS 9 Finansielle instrumenter. Standarden erstatter IAS 39.

IFRS 9 innfører nye prinsipper for klassifisering og måling. Målekategoriene for finansielle eiendeler i IAS 39 (virkelig verdi over resultat, tilgjengelig for salg, holde til forfall og utlån og fordringer til amortisert kost) har blitt erstattet av følgende tre målekategorier etter IFRS 9:

- Amortisert kost
- Virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat (FVOCI)
- Virkelig verdi med verdiendring over ordinært resultat (FVTPL)

Målekategori bestemmes ved førstegangs regnskapsføring av eiendelen.

Definisjonen av et finansielt instrument reguleres i IAS 32 og er ikke endret som følge av IFRS 9. Ved fastsettelse av målekategori skiller IFRS 9 mellom ordinære renteinstrumenter og egenkapitalinstrumenter, herunder derivater. Med ordinære renteinstrumenter menes det renteinstrumenter der avkastning utgjør kompensasjon for tidsverdi av penger, kredittrisiko og andre relevante risikoer som følger av ordinære renteinstrumenter.

Egenkapitalinstrumenter faller i målekategorien virkelig verdi over resultat. For egenkapitalinstrumenter som ikke er derivater og ikke holdes for handelsformål, er det anledning til å velge å føre disse til virkelig verdi over utvidet resultat.

Bankens likviditetsportefølje er klassifisert til virkelig verdi over resultat, som er i tråd med bankens forretningsmodell om å holde investeringene for handelsformål. Likviditetsporteføljen består av obligasjoner og sertifikater som i hovedsak er plasseringer for etterlevelse av likviditetsforskriften.

Egenkapitalinstrumenter som er strategiske investeringer, er klassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat uten resirkulering. Disse egenkapitalinstrumentene er ikke derivater eller holdt for handelsformål. Banken har klassifisert aksjepostene til Eika Gruppen AS, EBK AS og Eika VBB AS i denne kategorien siden dette er langsiktige og strategiske aksjeposter.

Matrisen under viser egenkapitalposisjoner fordelt etter om de holdes for gevinstformål eller strategisk formål. Matrisen viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi, realisert gevinst/tap siste år og hvor mye av dette som er medregnet i hhv kjernekapital og tilleggskapital.

Egenkapitalposisjoner (beløp i tusen kroner)

Beløp i tusen kroner	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gevinst/ -tap i perioden	Urealisert gevinst/ -tap	Herav medregnet i kjernekapital ¹	Herav medregnet i tilleggskapital ¹
Aksjer og andeler – gevinstformål						
– børsnoterte aksjer	-	-	228	-	-	-
– andre aksjer og andeler	56.615	56.615	23	4.738	4.738	4.738
Aksjer og andeler – strategisk formål						
– børsnoterte aksjer	-	-	-	-	-	-
– andre aksjer og andeler	208.447	208.447	1.013	48.412	48.412	48.412

1 "Herav" sikter til urealiserte gevinster/tap

6. RENTERISIKO

Renterisiko er risikoen for tap som oppstår ved endringer i rentenivået. Bankens samlede renterisiko kan maksimalt utgjøre 0,75 % av bankens ansvarlige kapital. Den samlede renterisiko kan bestå av:

- Fastrenteutlån.
- Fastrenteinnskudd
- Rentederivater
- Obligasjoner, sertifikater og obligasjoner med fortrinnsrett
- Obligasjons- og sertifikatlån
- Andeler i verdipapirfond

Renteswapper benyttes til reduksjon av bankens eller kunders renterisiko.

Ved overvåking av renterisikoen legger banken til grunn en gap-analyse som viser eksponering for renterelaterte finansielle instrumenter og produkter fordelt på ulike intervaller på rentekurven målt mot fastsatt ramme for netto renteeksponering. Banken har i hovedsak kort rentebinding på sine instrumenter.

Bankens renterisiko rapporteres kvartalsvis til styret og ledergruppen.

Renterisiko

	Renterisiko i tusen kroner ¹
Eiendeler	
Utlån til kunder med flytende rente	12.016
Utlån til kunder med rentebinding	-
Rentebærende verdipapirer	1.888
Øvrige rentebærende eiendeler	144
Gjeld	
Innskudd med rentebinding	-2.916
Andre innskudd	-
Verdipapirgjeld	-2.748
Øvrig rentebærende gjeld	-
Utenom balansen	
Renterisiko i derivater	-3.128
Sum renterisiko	5.256

¹ Renterisiko er beregnet som et anslag på verdiendring ved ett prosentpoengs økning i renten.

7. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

Risiko- og kapitalstyringen i Skue Sparebank skal støtte opp under bankens strategiske utvikling og måloppnåelse og danne grunnlaget for god virksomhetsstyring. Videre skal den bidra til å sikre finansiell stabilitet og en akseptabel formuesforvaltning. Bankens risikostyring har et helhetsperspektiv, tilpasset størrelse og kompleksitet. Bankens overordnede risikoprofil skal være moderat.

For å sikre en effektiv og hensiktsmessig prosess for risiko- og kapitalstyring er rammeverket basert på følgende elementer:

- strategier og retningslinjer
- organisering
- rapportering og oppfølging
- internkontroll og compliance (etterlevelse)

7.1 Organisering og ansvar

Ansvar og gjennomføring av bankens risikostyring og kontroll er delt mellom bankens styre, ledelsen og operative enheter.

Styret har det overordnede ansvaret for bankens risikostyring. Styret skal beslutte bankens risikoprofil og vedta rammer og overordnede retningslinjer for risikostyringen.

Administrerende banksjef har ansvaret for å operasjonalisere styrets målsettinger og retningslinjer, og sammen med den øvrige ledelsen etablere, vedlikeholde og utvikle rammeverket for risikostyringen.

Rammeverket består av metoder, prosesser, konkrete retningslinjer og rutiner som er innført for å utføre aktivitetene i risikostyringen. Administrerende banksjef skal sørge for at det utarbeides rapporter som gir styret grunnlag for å vurdere om risikoen ligger innenfor godkjent risikoprofil.

Risikokontrollfunksjonen kontrollerer etterlevelsen av vedtatte policyer, retningslinjer og rutiner for risiko. Videre utarbeider risikokontrollfunksjonen faste risikorapporter til ledelsen og styret i tillegg til å rapportere ved brudd på rammer og retningslinjer. Ansvarlig for risikokontrollfunksjonen skal ikke utføre oppgaver som innebærer beslutningstaking for områder som overvåkes og kontrolleres, og skal ikke være underlagt en person som har ansvaret for aktivitetene som blir overvåket/ kontrollert.

Compliancefunksjonen identifiserer og vurderer overholdelse av lover, forskrifter, bransjestandarder mv. og utarbeider rapporter til ledelsen og styret.

Risikostyring er en del av bankens løpende internkontrollprosess, og alle ledere i Skue Sparebank har ansvar for å styre risiko og sikre god kontroll innenfor eget område i tråd med bankens vedtatte risikoprofil. For å sikre god økonomisk og administrativ styring, skal den enkelte leder ha nødvendig kunnskap om vesentlige risikoforhold innenfor eget område.

Banken utarbeider kapitalanalyser (ICAAP) etter de forskriftene for kapitaldekning, som kobler faktisk risiko og kapitalbinding. For de største risikogrupperne er det utarbeidet egne retningslinjer som gir mer detaljerte beskrivelser av risikoen og hvordan banken skal opptre for å redusere risikoen. Det rapporteres periodisk til ledelsen og styret for de ulike risikogrupperne.

7.2 Kredittrisiko

Kredittrisikoen i bankens utlånsportefølje representerer den største risikoen i Skue Sparebank og defineres som faren for tap som oppstår som følge av at låntakere ikke har evne eller vilje til å betjene sine forpliktelser overfor banken. Den overordnede kredittstrategien fastsetter at banken skal ha en moderat risikoprofil.

Kredittrisikoen styres gjennom rammeverket for kredittinnvilgelse, engasjementsoppfølging og porteføljestyring. Bankens styre følger løpende opp utlånsporteføljen med det formål å kunne foreta justeringer av bankens retningslinjer for kredittpolicy for å begrense risikoen i porteføljen. Det legges vekt på løpende tilpasning av mål og rammer for økt styring av kredittrisiko.

Bankens bevilgningsreglement og fullmakter er basert på risiko knyttet til sannsynligheten for mislighold og sikkerhetsdekning. Fullmaktstrukturen bygger på rådgivernes kompetanse og risikoklassifiseringsverdiene på kunden.

Banken benytter et risikoklassifiseringssystem for å overvåke kredittrisiko i nærings- og personkundeporteføljen. Systemet er basert på en modell som beregner kundenes sannsynlighet for mislighold (PD) de kommende 12 måneder. Alle kunder med kreditteksponering risikoklassifiseres. Risikoklassen oppdateres månedlig med interne data og månedlig med eksterne data for bedriftskunder. For privatkunder oppdateres risikoklassen manuelt med eksterne data. Risikoklassifiseringen benyttes i banken til beslutningsstøtte på enkeltkunder og til overvåkning og rapportering på porteføljenivå. Banken deler inn engasjementene inn i ti risikoklasser med bakgrunn i kundens PD. I tillegg har banken risikoklasser for misligholdt og tapsutsatte engasjementer.

Banken foretar tapsnedskrivninger som i henhold til regelverket i IFRS 9 er basert på forventet tap (Expected Credit Loss – ECL). Eika-gruppen har i samarbeid med SDC utviklet en ECL-modell som Skue Sparebank benytter som grunnlag for sine tapsvurderinger. Bankens risikopriser næringsengasjement og personmarkedskunder utfra risikoklasse, betjeningsevne og sikkerhetsdekning.

Banken har fastsatt egne retningslinjer for sikkerhetsvurderinger av ulike typer pant. Hovedtyper av sikkerheter som benyttes er pant i fast eiendom, registrerbart løsøre, fordringer, varelager, driftsløsøre og landbruksløsøre. I hovedsak er garantistene privatpersoner eller foretak. Bankens motregningsadgang følger alminnelige regler i norske lovkrav. Retningslinjer for verddivurdering av ulike typer sikkerheter er fastsatt i bankens kreditthåndbok.

7.3 Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko for tap på poster i og utenfor balansen som følge av svingninger i observerbare markedsvariabler som aksjekurser, valutakurser, renter og råvarepriser. Markedsrisiko oppstår i hovedsak fra bankens investeringer i aksjer, fond, og egenkapitalbevis, plasseringer i sertifikater og obligasjoner, samt kjøp og salg av finansielle derivater, herunder rentederivater. Hensikten med bankens eksponering i markedsrisiko er i hovedsak å tilfredsstille likviditetskrav og bidra til bankens inn- og utlånsaktivitet. Overskuddslikviditet skal bidra til akseptabel avkastning på bufferlikviditet uten at banken utsettes for risiko som truer dens eksistens verken på kort eller lang sikt. Som følge av alliansetilknytning utsettes banken også for markedsrisiko gjennom plassering i strategiske eierposter. Bankens markedsrisikoprofil skal være lav til moderat.

Markedsrisikoen måles og overvåkes på bakgrunn av rammer fastsatt av styret. Banken benytter ulike porteføljesystemer for å måle markedsrisikoen mot de fastsatte rammene. Rammene revideres årlig, og fastsettes på bakgrunn av stresstester og analyser av negative markedsbevegelser.

Overvåking av utviklingen i etablerte risikomål skjer løpende både på konsolidert basis og for delporteføljer, og bankens prosedyrer skal sikre konsistens mellom styrets markedsrisikotoleranse og rammenivået. Bankens markedsrisiko rapporteres periodisk til ledelsen og styret. Markedsrisiko består av følgende:

Renterisiko

Renterisiko er risikoen for tap som oppstår ved endringer i rentenivået. Ved overvåking av renterisikoen legger banken til grunn en gap-analyse som viser eksponering for renterelaterte finansielle instrumenter og produkter fordelt på ulike intervaller på rentekurven målt mot fastsatt ramme for netto renteeksponering. Banken har i hovedsak kort rentebinding på sine instrumenter, og har således lav risiko knyttet til endringer i rentekurven. Uro i kredittmarkedene påvirker imidlertid investorens marginkrav, og spreadutgang kan medføre betydelige kurstap på sertifikat- og obligasjonsporteføljen. Slike urealiserte kurstap vil reverseres frem mot forfall dersom utstederne er betalingsdyktige.

Kursrisiko

Kursrisiko er risikoen for tap som følge av endringer i kursene på bankens beholdning av verdipapirer. Bankens risikoeksponering mot denne formen for risiko er regulert gjennom rammer for maksimale investeringer i de ulike porteføljene. Banken har lav eksponering mot aksjemarkedet.

Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for tap som oppstår ved endringer i valutakursene. Ved overvåking av valutarisikoen måles bankens valutaposisjoner mot fastsatte rammer for maksimal aggregert valutaposisjon og maksimal posisjon i enkeltvaluta. Banken har lav valutaeksponering.

7.4 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for at banken ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser, erstatter uttrukne kundemidler eller finansierer økninger i eiendelene. Konsekvensen kan være vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, manglende evne til å møte forpliktelser eller vesentlig kostbar finansiering av eiendelene. Banken aksepterer inntil moderat nivå på likviditetsrisiko.

Banken søker å minimere likviditetsrisikoen gjennom sin likviditetspolicy fastsatt av styret. Likviditetspolicyen skal sikre at likviditetsrisikoen til enhver tid er under kontroll og danner rammer for bankens finansierings- og plasseringstiltak for alle virksomhetsområder.

Ledelsen er ansvarlig for å gjennomføre likviditetspolicyen og likviditetsstyringen som blant annet innebærer:

- Daglig overvåking av den finansielle situasjonen, vurdere kjente, framtidige kontantstrømmer og rullerende prognoser for å sikre at forpliktelser kan innfris.
- Sikre refinansiering i god tid før forfall på gjeldsinstrumenter, eller ved utlån til kunder, gjennom bruk av kundeinnskudd, penge- og kapitalmarkedene, samt sentralbanken.
- Forvalte bankens rentebærende verdipapirportefølje som del av bankens likviditetsbeholdning.
- Overvåke likviditet i balansen mot interne likviditetsmål og myndighetskrav.
- Styre konsentrasjon og struktur på gjeldsforfall.

Bankens likviditetsrisiko rapporteres periodisk til ledelsen og styret. Rapporteringen baseres i hovedsak på kjente, framtidige kontantstrømmålinger, rullerende prognoser på daglig, månedlig og årlig basis, interne rammer, stresstester og myndighetskrav.

Banken fordeler finansieringskilder på ulike motparter, finansielle gjeldsinstrumenter og løpetider.

Banken foretar ILAAP- prosessen i sammenheng med ICAAP og gjør her en nøye vurdering av likviditetsrisikoen og sørger for å ha planer for at banken til enhver tid har tilstrekkelig likviditet og -kilder tilgjengelig.

7.5 Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risikoen for tap pga. utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller pga. eksterne hendelser. Operasjonell risiko omfatter risiko innen personal, økonomi, IT- sikkerhet, fysisk sikkerhet, drift, juridisk sikkerhet, forvaltning, kontroll og daglig drift. I dette inngår risikoen for at banken kan bli påført tap eller kostnader som følge av

- IT-systemer og organisasjon ikke kan behandle transaksjoner på korrekt og tidsriktig måte
- manglende sikring av omdømme, eiendeler og ressurser m.v.

- bevisste handlinger fra egne ansatte og/eller utenforstående med sikte på å oppnå urettmessige fordeler
- manglende sikring av kunders eiendeler eller uaktsomhet ved forvaltning av eiendeler på vegne av andre
- systemtekniske og manuelle kontroller som ikke fungerer

Operasjonell risiko er en risikokategori som fanger opp alt det vesentlige av kostnader knyttet til kvalitetsbrister i bankens løpende virksomhet. Den operasjonelle risikoen vil blant annet kunne reduseres gjennom god kvalitetssikring og interne kontrollsystemer. Operasjonell risiko rapporteres periodisk til styret. Den operasjonelle risikoprofilen i Skue Sparebank skal være lav.

7.6 Strategisk risiko/ forretningsrisiko

Strategisk risiko/ forretningsrisiko er basert på en skjønnsmessig vurdering av bankens risiko for tap eller bortfall av inntekter som følge av strategiske valg eller endrede rammebetingelser som ikke dekkes under de øvrige områdene.

Skue Sparebank foretar en løpende vurdering av risikofaktorer som spesielle forretningsområder, strategiske eierposter, bemanning og investeringer i datterselskap. Dette innebærer en gjennomgang av endringer i rammebetingelser, herunder endret kundeadferd og endringer i konkurransesituasjonen, krav fra offentlige myndigheter og krav til kompetanse og organisering.

7.7 Kapitalstyring

Skue Sparebanks mål vedrørende kapitalforvaltning er å trygge fortsatt drift for å sikre egenkapitalbeviserne en god avkastning, samt å opprettholde en optimal kapitalstruktur for å redusere kapitalkostnadene.

Gjennom lovverket er banken underlagt et regelverk for minstekrav til kapitaldekning og soliditet. Banken har årlig en prosess for vurdering og kvantifisering av bankens vesentlige risikoer og beregne bankens kapitalbehov (ICAAP), og det utarbeides en kapitalplan for å sikre en langsiktig og effektiv kapitalstyring. Styret har ansvaret for å initiere ICAAP-prosessen og kapitalplanleggingen, og skal sette mål for et kapitalnivå som er tilpasset bankens risikoprofil og forretningsmessige rammebetingelser. ICAAP-prosessen er en integrert del av bankens samlede risikostyring.

Kapitalbehovsvurderingen i ICAAP er fremoverskuende. Dette innebærer at kapitalbehovet vurderes i forhold til nåværende og fremtidig risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) også må se på behovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer m.v.

Fremtidige tap kan deles inn i forventede tap og uventede tap. Forventede tap kan betraktes som en driftskostnad og forutsettes dekket over den løpende driften. Den løpende driften kan også betraktes som et førstelinje-forsvar mot uventede tap. I kapitalbehovsvurderingen legges det imidlertid til grunn at uventede tap ikke dekkes over driften, men skal dekkes av kapital. Kapitalbehovsvurderingen innebærer følgelig en beregning av hvor mye kapital banken trenger for å dekke opp for fremtidige uventede tap. Bankens utarbeider i tilknytning til kapitalbehovsvurderingen stresstester som viser antatt betydning for banken av samtidige endringer i flere viktige faktorer (scenarioanalyse).

I tilknytning til bankens kapitalbehovsvurdering har banken tatt stilling til ønsket nivå for kapital (kapitalmål). Videre er det etablert et sett av handlingsregler, hvor det fremgår hvilke handlinger som skal iverksettes ved ulike nivåer av faktisk kapital sett i forhold til kapitalmålet.

Prosess og roller:

- Styret skal godkjenne utforming og metodevalg for kapitalbehovsvurderingen og stresstester.
- Bankens administrasjon skal gjennomføre relevante beregninger og vurderinger og skal fremlegge en rapport for styret ved behov og minst én gang per år.
- Administrasjonen skal også fremme forslag om bankens kapitalmål. Kapitalmålet beslattes av styret.

Styret har vedtatt en målsetting om en kapitaldekning på minimum 19,0 %, en kjernekapitaldekning på 17,0 % og en ren kjernekapitaldekning på 15,5 %. Soliditetsmålene vil bli revidert i kapitalplanleggingsprosessen i 2020, da det er implementert nye regler. Ved utgangen av 2019 er kapitaldekningen 21,8 % og kjernekapitaldekningen 19,3 %. Ren kjernekapitaldekning utgjør 17,7 %.

8. STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLIGGJØRING AV OPPLYSNINGER OM ANSVARLIG KAPITAL

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter						
1	Utsteder	Skue Sparebank	Skue Sparebank	Skue Sparebank	Skue Sparebank	Skue Sparebank
2	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloombergs identifikasjonskode for rettede emisjoner)	NO001 0819253	NO001 0775554	NO001 0763659	NO001 0775547	NO001 0856982
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet,	CRD VI	CRD VI	CRD VI	CRD VI	CRD VI
Behandling etter kapitalregelverket						
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	Annen godkjent kjernekapital	Annen godkjent kjernekapital	Tilleggskapital	Tilleggskapital	Tilleggskapital
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	Annen godkjent kjernekapital	Annen godkjent kjernekapital	Tilleggskapital	Tilleggskapital	Tilleggskapital
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert nivå	Selskapsnivå	Selskapsnivå	Selskapsnivå	Selskapsnivå	Selskapsnivå
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	Fondsobligasjonskapital	Fondsobligasjonskapital	Ansvarlig lånekapital	Ansvarlig lånekapital	Ansvarlig lånekapital
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	50 MNOK	35 MNOK	75 MNOK	25 MNOK	25 MNOK
9	Instrumentets nominelle verdi	50 MNOK	35 MNOK	75 MNOK	25 MNOK	25 MNOK
9a	Emisjonskurs	100	100	100	100	100
9b	Innløsningskurs	100	100	100	100	100
10	Regnskapsmessig klassifisering	Egenkapital	Egenkapital	Gjeld- amortisert kost	Gjeld- amortisert kost	Gjeld- amortisert kost
11	Opprinnelig utstedelsesdato	15.03.2018	29.09.2016	27.04.2016	29.09.2016	18.06.2019
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	Evigvarende	Evigvarende	Tidsbegrenset	Tidsbegrenset	Tidsbegrenset
13	Opprinnelig forfallsdato	ingen forfallsdato	ingen forfallsdato	27.04.2026	29.09.2026	18.06.2029
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	15.03.2023	29.09.2021	27.04.2021	29.09.2021	18.06.2024
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	Kvartalsvis	Kvartalsvis	Kvartalsvis	Kvartalsvis	Kvartalsvis
Renter/utbytte						
17	Fast eller flytende rente/utbytte	Flytende	Flytende	Flytende	Flytende	Flytende
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserente	3M NIBOR + 3,35 %	3M NIBOR + 5,00 %	3M NIBOR + 3,40 %	3M NIBOR + 2,75 %	3M NIBOR + 1,90 %
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet («dividend stopper»)	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	Delvis fleksibilitet	Delvis fleksibilitet	Pliktig	Pliktig	Pliktig
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	Delvis fleksibilitet	Delvis fleksibilitet	Pliktig	Pliktig	Pliktig
21	Vilkår om renteøkning eller annet incitament til innfrielse	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Konvertering/nedskrivning						
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
30	Vilkår om nedskrivning	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	Hvis kapitaldekning faller under til en hver tids gjeldende minstekrav.	Hvis kapitaldekning faller under til en hver tids gjeldende minstekrav.	Etter relevante regler i det til enhver tid gjeldende regelverk.	Etter relevante regler i det til enhver tid gjeldende regelverk.	Etter relevante regler i det til enhver tid gjeldende regelverk.
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	Hel eller delvis	Hel eller delvis	Hel eller delvis	Hel eller delvis	Hel eller delvis
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	Midlertidig	Midlertidig	Midlertidig	Midlertidig	Midlertidig
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	hh til gjeldende regle	hh til gjeldende regle	hh til gjeldende regle	hh til gjeldende regle	hh til gjeldende regle
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre prioritet)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

		(A) Beløp på datoen for offentlig- gjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangs- regler
Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital				
1	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	174.719	26 (1), 27, 28 og 29	
2	Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	705.507	26 (1) (c)	
3	Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.	59.788	26 (1) (d) og (e)	
3a	Avsetning for generell bankrisiko		26 (1) (f)	
4	Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
	Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser			
5	Minoritetsinteresser	-	84	
5a	Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte	77.265	26 (2)	
6	Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	1.017.279	Sum rad 1 t.o.m. 5a	
Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer				
7	Verdijusteringer som følge av kravene om	-1.545	34 og 105	
8	Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)	-2.311	36 (1) (b) og 37	
9	Tomt felt i EØS			
10	Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)	-	36 (1) (c) og 38	
11	Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring	-	33 (1) (a)	
12	Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravsforskriften § 15-7 (tas inn som negativt beløp)	-	36 (1) (d), 40 og 159	
13	Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)	-	32 (1)	
14	Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet	-	33 (1) (b) og (c)	
15	Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)	-	36 (1) (e) og 41	
16	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjernekapitalinstrumenter (negativt beløp)	-	36 (1) (f) og 42	
17	Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)	-	36 (1) (g) og 44	
18	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-108.338	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (10) og 478 (1)	
19	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-	36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79	
20	Tomt felt i EØS			
20a	Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp),	-	36 (1) (k)	
20b	herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)		36 (1) (k) (i) og 89 til 91	
20c	herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)	-	244 (1) (b) og 258	
20d	herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)	-	36 (1) (k) (iii) og 379 (3)	
21	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)	-	36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
22	Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)	-	48 (1)	
23	herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)	-	36 (1) (i) og 48 (1) (b)	
24	Tomt felt i EØS			
25	herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)	-	36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
25a	Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)	-	36 (1) (a)	
25b	Påregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)	-	36 (1) (l)	
26	Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser	-	Sum 26a og 26b	
26a	Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinster og tap	-		
	herav: filter for urealisert tap			
	herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)	-	468	
26b	Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag			
27	Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)	-	36 (1) (j)	
28	Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	-112.194	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21, 22, 25a, 25b, 26 og 27	
29	Ren kjernekapital	905.085	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus	

Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter			
30	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	85.000	51 og 52
31	herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard	85.000	
32	herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard	-	
33	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	486 (3) og (5)
	Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		
34	Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital	-	85 og 86
35	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser	-	
36	Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	85.000	Sum rad 30, 33 og 34
Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
37	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)	-	52 (1) (b), 56 (a) og 57
38	Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)	-	56 (b) og 58
39	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-	56 (c), 59, 60 og 79
40	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-	56 (d), 59 og 79
41	Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser	-	Sum rad 41a, 41b og 41c
41a	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	-	469 (1) (b) og 472 (10) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
41b	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	-	
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
41c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag	-	
	herav: filter for urealisert tap		
	herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)		
42	Overskytende fradrag i tilleggskapital (negativt beløp)	-	56 (e)
43	Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	-	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42
44	Annen godkjent kjernekapital	85.000	Rad 36 pluss rad 43. Gir fradrag fordi beløpet i rad 43 er negativt
45	Kjernekapital	990.085	Sum rad 29 og rad 44
Tilleggskapital: instrumenter og avsetninger			
46	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	125.000	62 og 63
47	Tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	486 (4) og (5)
	Statlige innskudd av tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser		
48	Ansvarlig lånekapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i tilleggskapitalen	-	87 og 88
49	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser	-	
50	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap	-	62 (c) og (d)
51	Tilleggskapital før regulatoriske justeringer	125.000	Sum rad 46 t.o.m. 48 og rad 50

Tilleggs kapital: Regulatoriske justeringer			
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig lånekapital (negativt beløp)	-	63 (b) (i), 66 (a) og 67
53	Beholdning av tilleggs kapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)	-	66 (b) og 68
54	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-	66 (c), 69, 70 og 79
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser		
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser		
55	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-	66 (d), 69 og 79
56	Justeringer i tilleggs kapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	-	Sum rad 56a, 56b og 56c
56a	Frdrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	-	469 (1) (b) og 472 (10) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
56b	Frdrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for annen godkjent kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
56c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggs kapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre fradrag	-	468
	herav: filter for urealisert tap		
	herav: filter for urealisert gevinst		468
	herav: Overskytende fradrag i tilleggs kapitalen som gjøres i annen godkjent kjernekapital	-	
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggs kapital	-	Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56
58	Tilleggs kapital	125.000	Rad 51 pluss rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus
59	Ansvarlig kapital	1.115.085	Sum rad 45 og rad 58
59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser		472 (10) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjernekapital		469 (1) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjernekapital		
	herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggs kapital		
60	Beregningsgrunnlag	5.118.129	

Kapitaldekning og buffere				
61	Ren kjernekapitaldekning	17,7 %	92 (2) (a)	
62	Kjernekapitaldekning	19,3 %	92 (2) (b)	
63	Kapitaldekning	21,8 %	92 (2) (c)	
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget	12,5 %	CRD 128, 129, 130, 131 og 133	
65	herav: bevaringsbuffer	2,5 %		
66	herav: motsyklisk buffer	2,5 %		
67	herav: systemrisikobuffer	3,0 %		
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)		CRD 131	
68	Ren kjernekapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav	11,75 %	CRD 128	
69	Ikke relevant etter EØS-regler			
70	Ikke relevant etter EØS-regler			
71	Ikke relevant etter EØS-regler			
Kapitaldekning og buffere				
72	Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en ikke vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.	209.679.914	36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69 og 70	
73	Beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.	-	36 (1) (i), 45 og 48	
74	Tomt felt i EØS			
75	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.	-	36 (1) (c), 38 og 48	
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggskapitalen				
76	Generelle kredittrisikoreserver	-	62	
77	Grense for medregning av generelle kredittrisikoreserver i tilleggskapitalen	63.977	62	
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap	-	62	
79	Grense for medregning i tilleggskapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger	30.709	62	
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser				
80	Grense for medregning av rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		484 (3) og 486 (2) og (5)	
81	Overskytende ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (3) og 486 (2) og (5)	
82	Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (4) og 486 (3) og (5)	
83	Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (4) og 486 (3) og (5)	
84	Grense for medregning av ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (5) og 486 (4) og (5)	
85	Overskytende ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (5) og 486 (4) og (5)	